

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA ZDROWIA I ŻYCIA ORAZ ZAGROŻENIA DEMORALIZACJĄ W ZESPOLE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA W GNIEWINIE

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz.U. z 1982r. Nr 35 póź. 228 z późn. zm.- tekst jednolity Dz. U.z 2002r. Nr 11 póź. 109 z /oraz przepisy wykonawcze z ustawą/.
 - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U. Nr 35, póź. 230 z późn. zm./
 - Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2003 r. Nr 24, póź. 1987.
 - Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz.U. Nr 30 póź. 179 z późn.zm./
 - Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty /Dz.U z 1996 r. Nr 67 poz.329 z późn. zm./
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz.U. Nr 26 póź. 2267.
 - Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. Nr 10 z 1996 r., póź. 55).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z 2003r.)
- Procedury zostały zatwierdzone przez RP 22.01.04r., znowelizowane 8/9.11.06r.

Procedury uzupełniające z dnia 27.03.2007 r.

Zachowania agresywne to:

- bójki,
- stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych – posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, itp.), używanie ognia na terenie szkoły, posiadanie niebezpiecznych substancji,
- wulgarne zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły,
- nierespektowanie zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły,
- wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, przezywanie i obrażanie,
- dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności.

I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron.
3. Ustalenie granic: niedopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.

4. Wezwanie wychowawcy lub pedagoga (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji, powiadomienie dyrekcji, rodziców i/lub policji)
5. Próba mediacji między stronami konfliktu – w sytuacji wyjątkowo trudnej rolę mediatora przejmuje pedagog.
6. Obniżenie oceny z zachowania.

II. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia. (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów dyrektor szkoły podejmuje postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika i powiadamia odpowiednie organy.

III. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję).
2. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego, (jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
3. Obniżenie oceny z zachowania.

IV. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośnie rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Upomnienie słowne.
2. Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
3. Powiadomienie wychowawcy klasy (nagana wychowawcy).
4. W każdym przypadku, powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów oraz ewentualnie kuratora sądowego).
5. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły.
6. Konsekwencje: zgodne ze statutem szkoły (nagana dyrekcji, spisanie kontraktu, karne przeniesienie do innej szkoły).
7. Obniżenie oceny z zachowania.
8. Systematyczne spotkania z pedagogiem szkolnym.

V. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły. (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców i ew. kuratora sądowego.
2. Powiadomienie policji i sądu rodzinnego.

3. Natychmiastowe obniżenie oceny z zachowania oraz wpis do zeszytu uwag.
4. Oprócz wszczętych procedur prawnych, wyznaczenie rodzaju zadośćuczynienia (np. praca społeczna).

VI. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

1. Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców.
4. W przypadku dużej szkody wezwanie policji.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.
6. Obniżenie oceny zachowania.

VII. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Powiadomienie wychowawcy klasy oraz dyrekcji.
2. Odizolowanie ucznia od reszty uczniów, lecz nie pozostawienie go samego.
3. Wezwanie rodziców. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożności skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami, zawiadomienie policji.
4. Wezwanie lekarza, który podejmie decyzję o skierowaniu ucznia do domu lub placówki służby zdrowia.
5. Przeprowadzenie – późniejsze – rozmów z rodzicami w obecności ucznia i pedagoga szkolnego – zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania – podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych.
6. Obniżenie oceny z zachowania.
7. W przypadku powtórzenia się zdarzenia obligatoryjne powiadomienie policji i sądu rodzinnego.

ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII - W POLSCE KARALNE JEST:

- a) posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- b) wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- c) udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- d) wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z opisanych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Uczeń, który dopuszcza się powyższych czynów po ukończeniu 17 lat, popełnia przestępstwo i podlega przepisom ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego. W przypadku zaistnienia jednego z powyższych przestępstw na terenie szkoły, należy wezwać Policję.

VIII. Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej wyglądem narkotyk.

1. Powiadomienie dyrekcji szkoły.
2. Zabezpieczenie substancji przez pracownika szkoły z zachowaniem środków ostrożności sanitarnej, przed dostępem innych osób do czasu przyjazdu policji.
3. Próba ustalenia właściciela substancji.
4. Przekazanie substancji policji.

IX. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.
2. Powiadomienie dyrekcji szkoły.
3. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
4. W przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczek i odzieży, szkoła wzywa policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję.
5. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejranej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.
6. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

X. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz dyrekcję.
3. Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia tytoniu przez osoby niepełnoletnie.

XI. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia lub nierealizowania obowiązku szkolnego.

1. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia (jeden tydzień), telefoniczne/pisemne powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o wagarach.
2. Wysłanie pisemnego upomnienia-zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia (po dwóch tygodniach nieobecności) i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.
3. W przypadku niereagowania prawnych opiekunów/rodziców na przedłużające się wagary, wizyta w domu ucznia pedagoga szkolnego i wychowawcy.
4. W przypadku dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego lub nauki, powiadomienie sądu rodzinnego.

XII. Postępowanie wobec uczennicy w ciąży.

1. Wobec uczennicy w ciąży zespół w składzie: dyrektor szkoły, wychowawca klasowy, nauczyciele przedmiotowi w porozumieniu z rodzicami przygotowują program pomocy niezbędnej do uzyskania sukcesu edukacyjnego.
2. Uczennica może korzystać z następujących form pomocy:
 - dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych i sytuacji pozaszkolnej uczennicy
 - indywidualnych konsultacji przedmiotowych
 - indywidualizacji toku nauczania i oceniania wiadomości
 - dodatkowych egzaminów klasyfikacyjnych bądź poprawkowych w terminie dogodnym dla uczennicy / nie później niż do 6 miesięcy od pierwszego ustalonego terminu/
3. Pedagog szkolny przygotowuje plan wsparcia psychologicznego uczennicy do wspólnej realizacji z jej rodzicami i nauczycielami przedmiotowymi.
4. W razie potrzeby szkoła podejmuje kroki w celu wsparcia materialnego uczennicy / m.in. współpraca z GOPS, instytucjami charytatywnymi /.

XIII. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.

1. Wychowawca klasy powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku lekcyjnym.
2. Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w dzienniku lekcyjnym oddziału w rubryce „Kontakty wychowawcy z rodzicami”.
3. W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).
4. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców lub prawnych opiekunów zmiany miejsca pobytu na okres dłuższy niż jedna doba, wychowawca zobowiązany jest spisać z rodzicami oświadczenie o zmianie miejsca ich pobytu wraz z telefonem i adresem kontaktowym.
5. W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.

WYPADKI OSÓB POZOSTAJĄCYCH POD OPIEKĄ SZKOŁY

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który posiadał wiadomość o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie:
 - rodziców (opiekunów) poszkodowanego;
 - pracownika bhp;
 - społecznego inspektora pracy;
 - organ prowadzący szkołę

- radę rodziców.

3. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
4. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
5. Powyższych zawiadomień dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.

XIII

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA ZAMACHEM SAMOBÓJCZYM UCZNIA

1. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia.
2. Nauczyciel nie pozostawia ucznia samego.
3. Usuwa wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru.
4. Bez rozgłosu przeprowadza ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Wzywa pomoc (pogotowie, policję, straż), jeśli potrzeba.
6. Towarzyszy uczniowi – jest dla niego ważny.
7. Zawiadamia Dyrektora Szkoły.
8. Nauczyciel zawiadamia wychowawcę i członków Szkolnego Zespołu Kryzysowego, informuje o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka).
9. Dalsze działania podejmuje Szkolny Zespół Kryzysowy, są to:
 - powiadamianie rodziców, opiekunów prawnych dziecka
 - zbiera informacje o okolicznościach zdarzenia
 - dokonuje oceny i wyboru priorytetów
 - ustala strategię odpowiednią do ustalonych priorytetów
 - konsultuje dalszą strategię z PPP, CIK lub placówką opieki zdrowotnej
 - podejmuje próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia dziecku, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi
 - udzielenie wsparcia nauczycielowi/ wychowawcy

XIV

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ŻAŁOBY PO ŚMIERCI UCZNIA LUB NAUCZYCIELA (UWAGA: Z WYJĄTKIEM ŚMIERCI SAMOBÓJCZEJ)

1. Zespół Kryzysowy informuje wychowawców, nauczycieli i przypomina zasady kierowania dyskusją z elementami odreagowania z uczniami, na potrzeby godzin wychowawczych, innych lekcji (jeśli to możliwe: daje materiały instruktażowe), uwzględnia życzenia rodziny zmarłego.
2. Wychowawca informuje uczniów na forum klasy.
3. Informuje o okolicznościach śmierci, uwzględniając życzenia rodziny zmarłego.
4. Stwarza możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych, uroczystościach o charakterze „wspominkowym” itp.
5. Wychowawca ocenia potrzeby – monitoruje stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwraca uwagę na uczniów, u których podejrzewa szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji;
6. Konsultuje sytuację z pedagogiem lub specjalistą z PPP lub CIK;

7. Kieruje i ułatwia kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

XV

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH KONIECZNOŚCI ZAWIADOMIENIA O ŚMIERCI UCZNIA, KTÓRA MIAŁA MIEJSCE W CZASIE PRZEBYWANIA UCZNIA POD OPIEKĄ WYCHOWAWCY/ NAUCZYCIELA.

1. Wychowawca/nauczyciel powiadamia o zdarzeniu Dyrektora szkoły.
2. Dyrektor zwołuje Zespół Kryzysowy, powiadamia prokuratora, organ prowadzący, Kuratorium Oświaty.
3. O śmierci dziecka powiadamia rodziców/ opiekunów Dyrektor wraz z wyznaczoną osobą.
4. Wskazówki dla osób, biorących udział w powiadamianiu o śmierci ucznia:
 - powiadamianie o śmierci zawsze powinno się odbywać twarzą w twarz, należy unikać powiadamiania za pomocą telefonu lub poczty, jeśli jest to tylko możliwe, powinno się odbywać w mieszkaniu, nigdy na klatce, w progu drzwi
 - powiadamiający o śmierci powinni dostarczyć niezbędne informacje, udzielić pierwszego wsparcia dla ofiar, ochronić godność, okazać szacunek wobec ofiary, jak i powiadamianej rodziny
 - powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób mu najbliższych
 - nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawiać rodziny i bliskich zmarłego samych, bez opieki; powinien zostać pracownik socjalny lub psycholog, tak długo, aż minie pierwsza reakcja – szok lub pojawią się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele

XVI

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH WYSTĄPIENIA EPIZODU PSYCHOTYCZNEGO UCZNIA

1. Nauczyciel/ wychowawca nie pozostawia ucznia samego.
2. Reaguje spokojnie, łagodnie.
3. Bez rozgłosu przeprowadza ucznia w spokojne miejsce.
4. Nauczyciel zawiadamia pielęgniarkę szkolną, psychologa, pedagoga, wychowawcę.
5. Zawiadamia pogotowie ratunkowe (999, 112).
6. Powiadamia rodziców ucznia.
7. Zawiadamia Zespół Kryzysowy, który decyduje o podjęciu dalszych działań.

XVII

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W CZASIE ATAKU BOMBOWEGO, ATAKU CHEMICZNEGO, POŻARU

1. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Dyrektor zarządza ewakuację.
3. Ewakuacja odbywa się zgodnie z planem ewakuacji.
4. Jednocześnie zawiadamiana jest policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna, pogotowie gazowe, wodno- kanalizacyjne, energetyczne.
5. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego przejmuje ona dalsze

kierowanie akcją.

XVIII

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI Z UCZNIEM, KTÓRY CHCE OKALECZYĆ SIEBIE LUB INNYCH

1. Bądź stanowczy, zdecydowanie wydawaj polecenia. Poinformuj dziecko, co ma zrobić nogami, itp. np., jeżeli chce kogoś uderzyć, powiedz „opuść ręce”. Jeżeli chce rzucić krzesłem, należy powiedzieć „postaw krzesło”. Jeżeli chce kopać „trzymaj stopy na podłodze”.
2. Należy unikać pouczania go, nie mów: „nie bij”. Zamiast tego należy udzielić wskazówek, co ma robić.
3. Należy unikać niejasnych sformułowań typu: „uspokój się”, a używać precyzyjnych wyrażań, takich jak: „trzymaj ręce w bezruchu”.
4. Jeżeli wskazówki werbalne są ignorowane i dziecko w dalszym ciągu zachowuje się agresywnie, próbuje ugodzić innych czy niszczy mienie, należy wezwać pomoc.

W razie zainteresowania mediów o wszelkich wypadkach i sytuacjach zagrożenia informacji udziela dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami. Powyższe procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim szkoły.